СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історія психології»

Рівень вищої освіти	*Перший (бакалаврський)*
Освітньо-професійна програма	*«Психологія»*
Факультет	*Педагогічний*
Кафедра	*Психології*
Семестр	*1*
Кількість кредитів	*3*
Мова викладання	*українська*

Викладач	*кан.пед.н.,доц. Інна Сойко*
Контактна інформація	inna_soyko@ukr.net

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Викладання дисципліни полягає у ознайомленні студентів напрямками та школами, які сформувалися у психології в різні епохи (від античності до сучасності).
Мета та цілі	Мета на основі аналізу наукових систем минулого дати студентам знання про складний процес становлення наукових поглядів на предмет психології; формувати психологічний склад мислення майбутніх психологів для аналізу і оцінки психологічних явищ; розвивати у студентів уміння практично керуватися науковими психологічними знаннями при реальній взаємодії з людьми; поглиблювати у майбутніх спеціалістів інтерес до науки, обраної професії.
Результати навчання	Формування у студентів професійних компетентностей: **ЗК1.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК2.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. **ЗК3.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. **ЗК4.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. **ЗК5.** Здатність бути критичним і самокритичним. **ЗК10.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні,

	здатність використовувати законодавчу базу в професійній діяльності. **СК1.**Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології, розуміти походження психічних розладів і психологічних проблем. **СК2.** Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ. **СК4.** Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел. **СК11.** Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку. **ПР1.** Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання. **ПР2.**Розумітизакономірності та особливості розвитку функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань. **ПР3.** Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т. ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань. **ПР4.** Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел. **ПР8.** Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців. **ПР10.** Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника. **ПР15.** Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
Soft skills	Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності. Здатність усвідомлювати та інтегрувати концептуальні психолого-педагогічні знання та навички. Здатність до поглиблення знань і вдосконалення предметної області що включають новітні наукові здобутки у сфері професійної діяльності, є основою для оригінального мислення, проведення досліджень та критичного осмислення професійних проблем. Здатність до здобуття спеціалізованих умінь та навичок розв'язання проблем сучасної психологічної науки, які необхідні для успішної діяльності психолога.
Пререквізити	Вступ до спеціальності

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання	К-сть балів
Тема 1. Історія психології як система психологічного знання	Предмет і завдання історії психології. Соціальний, предметно-логічний та особистісно-психологічний фактори в розвитку історії психології. Принципи історико-психологічного аналізу:історизму, детермінізму, єдності історичного та логічного. Методи історії психології: теоретична реконструкція,	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	6

Тема 2. Психологічна думка античності	Розвиток уявлення про психічне в рамках вчення про душу. Вчення про душу в античній психології. Ідеалістична психологія Платона. Розробка психологічних ідей в працях Аристотеля. Особливості античної психології. Формування первісних уявлень про душу. Переконання на природу психічного у поглядах античних мислителів. Підсумки розвитку античної психологічної думки.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	6
Тема 3. Розвиток психологічних знань в середні віки(V – XIV ст.)	Проблеми психології в Середні віки. Особливості поглядів на душу мислителів середньовіччя. Арабомовна наука. Еволюція психологічного знання феодальної Європи.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	6
Тема 4. Психологічна думка в період відродження (XV - XVI ст.)	Поняття про патологічне, біологічне та психологічне старіння. Теорії біологічного старіння: теорія запрограмованого старіння, стохастична теорія старіння. Феномен Хайфлика.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	6
Тема 5. Психологія Нового часу (XVII ст.)	Особливості відчуттів та сприймань. Закономірність С. Пако. Старіння слухових відчуттів. Пресбіакусис. Тиннитус. Старіння зорових відчуттів. Пресбіопія, катаракта, глаукома, старечий міоз. Особливості смакової, нюхової, тактильної, температурної, больової, вестибулярної, вібраційної чутливості. Вікові зміни в сприйманні часу.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	6
Просвітництва	Позитивні та негативні інтелектуальні зміни в старості. Модель мудрості Б. Балтеса. Мінливий та кристалізований інтелект. Причини зниження швидкості інтелектуальних операцій. Динаміка інтелектуальних функцій у похилому віці. Чинники, що її визначають. Феномен „останнього спаду”.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	6
Тема 7. Розвиток психології в XIX ст.	Типи емоційного пристосування людини до старості: конструктивний, залежний, захисний, ассивна о-звинувачувальний, самозвинувачувальний.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	6
Тема 8-9. Становлення психології як самостійної науки та розвиток її галузей у другій половині XIX ст.	Зв’язок мотиваційної ассивн потребами в похилому віці. Перспективне планування як фактор розвитку мотиваційної сфери. Мотивація творчої діяльності, подружніх стосунків, інтересу до братів та сестер. Мотиваційні дефекти в похилому віці: абулія, послаблення бажань, зниження енергетичності та рівня домагань, загострення мотиву влади, мотивація досягнення і страх невдачі.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	6
Тема 10-11. Виникнення психологічних шкіл у	Умови успішного розвитку Я-концепції. Теорія дисоціалізації Дж. Розена і Б. Н’югартена. Основні джерела дисоціалізації: вихід на пенсію, нехтування	Здача виконаних практичних	6

XX ст.	старшого покоління, послаблення комунікабельності.	завдань з захистом теоретичних положень	
Тема 12-13. Психологія в україні та її розвиток у власних межах	Типи старіння: адаптивне і дезадаптивне.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	6

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Бабатіна, С. І. Історія психології: конспект лекцій [Текст] : конспект лекцій /С.І.Бабатіна. Херсон: вид-во ПП Вишемирський В. С., 2015. 244 с.
2. Данилюк, І. В. Історія психології в Україні: західні регіони. Київ «Либідь». 2003. 152с.
3. Жуков С. М. Історія психології : Навчальний посібник – [вид. друге, допов., виправл. та переробл.]. К. :Кондор, 2009. 232 с.
4. Євдокімова О. О. Історія психології : навч. посіб. Вид. 2-ге , допов. Харків : Константа, 2020. 320 с.
5. Історія психології: від античності до початку XX століття : навч. посібник / Авт-уклад. О. П. Коханова, 2016. НВП «Інтерсервіс». 235 с.
6. Історія психології: навч. посібник/ автор Н.А.Тертична К.: Книга-плюс, 2018. 352 с.
7. Логвіна О.А., Данчук Ю.П. Історія психології : навчальний посібник. 2-ге вид. доп. [Електронний посібник]. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О.В., 2022. 108 с.
8. Махній М.М. Історія психології : навчальний посібник/ К.: Видавничий Дім «Слово», 2016. 472с.
9. Роменець, В.А. Історія психології : XIX - початок XX століття : навч.посіб.: гриф МОН України . Київ. Либідь, 2007. 832 с.
10. Роменець, В.А. Історія психології: Стародавній світ. Середні віки. Відродження : навч. посіб.: гриф МОН України. Київ. Либідь, 205. 916 с.
11. Становлення психологічної думки в Україні: провідні ідеї та історія розвитку : колективна монографія / В. В. Турбан, Л. З. Сердюк, Ю. Т. Рождественський [та ін.] ; за ред. В. В. Турбан. К.-Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 306 с.
12. Токарева Н. М. Історія психології: від витоків до епохи Просвітництва : підручник для здобувачів освіти ступеня бакалавра освітньо-професійної програми 053 Психологія. Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2022. Частина І. 384 с.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час виконання завдань вимагається дотримування правил академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (Теми 1-13)	60
Підсумковий контроль - іспит	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни